

EURÓPAI PARLAMENT

2004

2009

Plenárisülés-dokumentum

29.8.2007

B6-0327/2007

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a Bizottság nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 103. cikkének (2) bekezdése alapján

előterjesztette: Martin Schulz, Linda McAvan, Stavros Lambrinidis, Manuel Medina Ortega, Guido Sacconi, Paulo Casaca, Constanze Angela Krehl, María Sornosa Martínez, Stavros Arnautakis, Katerina Batzeli, Panagiotis Beglitis, Maria Matsouka, Marilisa Xenogiannakopoulou, Nikolaos Sifunakis, Evangelia Tzampazi és Catherine Anita Neris

a PSE képviselőcsoportja nevében

az idén nyáron bekövetkezett természeti katasztrófákról és kivételesen pusztító erejű tüzekről Görögországban

Az Európai Parlament állásfoglalása az idén nyáron bekövetkezett természeti katasztrófákról és kivételesen pusztító erejű tüzekről Görögországban

Az Európai Parlament,

- tekintettel az EK-Szerződés 2., 6. és 174. cikkére,
- tekintettel 2006. január 18-i, az éghajlatváltozással foglalkozó Montreali Konferencia eredményeiről szóló állásfoglalására, 2002. szeptember 5-i, az európai áradásokról szóló állásfoglalására, 2005. április 14-i, a portugáliai aszályról szóló állásfoglalására, 2005. május 12-i, a spanyolországi aszályról szóló állásfoglalására, 2005. szeptember 8-i, az európai természeti katasztrófákról (tüzek és áradások) szóló állásfoglalására, 2006. szeptember 7-i, erdőtüzekről és áradásokról szóló állásfoglalására, valamint a 2006. május 18-i, a természeti katasztrófák (tüzek, aszályok és áradások) - mezőgazdasági szempontjairól, területfejlesztési vonatkozásairól és környezetvédelmi szempontjairól szóló állásfoglalásaira (2005/2195(INI), A6-0152/2006, A6-0147/2006 és A6-0149/2006),
- tekintettel az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményhez (UNFCCC) csatolt, 1997. december 11-i Kiotói Jegyzőkönyvre és a Kiotói Jegyzőkönyv 2002. március 4-i, Közösség általi ratifikálására,
- tekintettel a 2003. november 17-i 2152/2003/EK „Forest Focus” rendeletre,
- tekintettel a Tanács 2007. március 5-i, a polgári védelmi pénzügyi eszköz létrehozásáról szóló határozatára (2007/162/EK),
- tekintettel az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendeletre és a 2006. február 20-i közösségi vidékfejlesztési stratégiai iránymutatásokra,
- tekintettel a súlyos vészhelyzet esetére létrehozandó gyors intézkedési és felkészültségi eszközre (COM(2005)0113),
- tekintettel a Bel- és Igazságügyi Tanács 2007. június 12-i és 13-i ülésének a Megfigyelő és Információs Központ (MIC) koordinációs kapacitásának a közösségi polgári védelmi mechanizmus keretein belüli növeléséről szóló következtetéseire,
- tekintettel az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról szóló 2012/2002/EK rendeletre és az Európai Parlamentnek az említett rendelet felülvizsgálatáról szóló, 2006. április 3-i állásfoglalására (A6-0123/2006),
- tekintettel 2007. április 25-i jogalkotási állásfoglalására az árvízi kockázatok felméréséről és kezeléséről szóló irányelvre irányuló tanácsi közös álláspontról,
- tekintettel a felülvizsgált fenntartható fejlődési stratégiáról szóló, 2006. június 7-i állásfoglalására (B6-0335/2006),

- tekintettel az Európai Tanács 2006. június 15–16-i brüsszeli csúcstalálkozója következtetéseinek 12. pontjára,
- tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (2) bekezdésére,
- A. tekintettel arra, hogy 2007 nyarán pusztító tüzek és heves áradások követeltek halálos áldozatokat és okoztak károkat Európa-szerte, különösen Görögországban és az Egyesült Királyságban, emellett más EU-tagállamokban és olyan külső régiókban, mint például a Dean hurrikán által sújtott Martinique és Guadeloupe, valamint tagjelölt országokban és az EU közvetlen szomszédságában;
- B. mivel a görögországi tüzek számú példátlanul magas számú halálos áldozattal és elképesztő mértékű anyagi és környezeti károkkal, valamint a világörökség részét képező ókori Olümia egy részének, egyes NATURA-védelem alá eső területeknek, mezőgazdasági területeknek, élőállatoknak, lakóházaknak, ezrek megélhetésének, egyéb tulajdonának, sőt egész falvaknak a megsemmisülésével jártak; mivel ezek az események nem csak a helyi gazdaságot, idegenforgalmat, infrastruktúrát stb. érintik, hanem közvetlenül vagy közvetve tönkreteszik vagy csökkentik az EU politikáinak, projektjeinek, infrastruktúráinak vagy finanszírozási erőfeszítéseinek végrehajtásából eredő hatásokat, és hátráltatják az EU növekedési és kohéziós célkitűzéseinek elérését;
- C. mivel a rendelkezésre álló statisztikák szerint 2001 óta az erdőtüzek pusztító hatásai drámai mértékben nőttek Görögországban; mivel 2007-ben egyedül a görögországi erdőtüzek következtében 300 000 hektár égett le, 64 ember vesztette életét és számos személy sérült meg, akik a jelentések szerint órákon át voltak elzárva a biztonságos területektől vagy a segítségtől,
- D. együttérzését fejezi ki a katasztrófák elleni küzdelemben elhunyt civilek, tűzoltók, katonák és önkéntesek tucatjainak halála miatt,
- E. tekintettel az áradások által az otthonokban, az infrastruktúrában és a mezőgazdaságban okozott súlyos károokra, különösen Nagy-Britanniában, Németországban és Európa más területein; megjegyzi, hogy az Egyesült Királyságban június és július folyamán drámai áradás pusztított, amely több ezer vállalkozást, otthonok tízezreit és egymillió embert érintett, és sürgeti a Bizottságot, hogy cselekedjen gyorsan az EU erőforrásainak mozgósítására az érintett területeken,
- F. mivel az idei nyár tűzvészei Európában együttesen több mint 500 000 hektárnyi erdős és növényzettel borított területet érintettek, és a legnagyobb károkat elszenvedett országok Görögország, Olaszország, Bulgária, Ciprus, Horvátország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság, Spanyolország (különösen a Kanári-szigetek), Törökország és Albánia,
- G. mivel ezeket a tüzeket részben az idén nyáron tapasztalt szárazság és a magas hőmérséklet, valamint az elmúlt évtizedekben a vidéki területeken bekövetkezett társadalmi-gazdasági és kulturális változások okozták: a vidéki területekről való, a gazdasági lehetőségek hiánya miatti elvándorlás, az erdők elégtelen gondozása, az ültetett fák változatosságának hiánya és a jelentős számban elkövetett bűncselekmények,
- H. mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség előrejelzése szerint az éghajlatváltozás

következtében Dél-Európában fokozott szárazság, gyakoribb erdőtüzek és hőterhelés várható, amíg Észak-Európában növekszik a csapadék mennyisége, és Európa legtöbb régiójában növekszik majd az áradások mértéke és gyakorisága,

- I. mivel két hónapon belül tizenkét alkalommal kellett mozgósítani a közösségi polgári védelmi mechanizmust hasonló vészhelyzethez, és mivel ebből a tizenkét esetből hét egyszerre történt; mivel a tagállamok által nyújtott segítség nem volt elegendő ahhoz, hogy ezen vészhelyzetek mindegyikére gyors és megfelelő polgári védelmi válaszlépést tegyenek;
- J. tekintettel a természeti katasztrófák regionális gazdaságokra, a termelő tevékenységekre és az idegenforgalomra gyakorolt káros gazdasági és társadalmi hatásaira,
- K. mivel ezek a tüzek visszatérő és közös problémát jelentenek Európa egész déli része számára; mivel ez a régió sajátos éghajlati jellemzőkkel rendelkezik, valamint az érintett területek 70%-a magántulajdonban van, és a tulajdonosok maguk felelősek a megelőző intézkedések végrehajtásáért miatt a leginkább veszélyeztetett területté vált az Unión belül, és ezért az Unión belül ez a régió vált a legveszélyeztetettebb területté,
- L. mivel a Tanács elnökségei nem hoztak döntést a Szolidaritási Alapról szóló új rendelettel kapcsolatban, és mivel az EP már 2006 májusában elfogadta álláspontját,
 1. szolidaritását fejezi ki az elhunytak szenvedő hozzátartozóival és a károkat szenvedett területek lakosságával; köszönetet mond mindazoknak a szakembereknek, önkénteseknek és helyi hatóságoknak, akik és amelyek részt vettek a tüzek eloltásában és az áradások áldozatainak kimentésében;
 2. üdvözli az egyes érintett országok hatóságainak gyors fellépését; felhívást intéz arra vonatkozólag, hogy javítsák az Európai Unió és a tagállamok szolidaritását az érintett régiókkal, és köszönetet mond a hatóságoknak és a mentőszolgálatoknak nyújtott segítségért;
 3. aggodalmát fejezi ki a természeti katasztrófák növekvő száma miatt, amelyek oka a szakértők szerint elsősorban az éghajlatváltozás, és felhívja a Bizottságot, hogy tegyen kezdeményezéseket a kiotói kötelezettségvállalások betartásának garantálására és nyomon követésére;
 4. felhívja a Tanácsot, hogy az Európai Parlament 2006. május 18-I állásfoglalásával összhangban sürgősen módosítsa a szolidaritási alapok szabályait, és a Bizottságot, hogy segítse elő az új kritériumok végrehajtását az érintett területeken;
 5. kéri a Bizottságot, hogy az az érintett országok támogatás iránti kérelmeinek benyújtását követően mihamarabb mozgósítsa és alkalmazza rugalmas módon az Európai Unió Szolidaritási Alapját annak érdekében, hogy a katasztrófák sújtotta területek lakossága késedelem nélkül felléphessen a tüzek és az árvizek következményeivel szemben;
 6. üdvözli a Bizottságnak az EU katasztrófákra való gyors reagálóképességének javítására irányuló javaslatát;

7. jóllehet hangsúlyozza, hogy az elsődleges felelősséget a tüzek megelőzéséért és eloltásáért az egyes tagállamok viselik, kéri a Bizottságot, hogy tegye meg a szükséges lépéseket egy független és állandó készenléti erő létrehozására, a tagállamok és az érintett régiók segítése érdekében súlyos erdőtüzek és egyéb katasztrófák esetén, a legjobb felszerelést és a legmagasabb szintű szakértelmet rendelkezésükre bocsátva; ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a Bizottságnak, hogy a súlyos vészhelyzetekre történő gyors reagálás érdekében tanulmányoznia kellene a más forrásokból, így akár a magánforrásokból származó kiegészítő kapacitásokhoz való előre meghatározott hozzáférés lehetőségét;
8. elismeri, hogy az utóbbi évek tapasztalatai nyomtatékosan felhívták a figyelmet arra, hogy meg kell erősíteni a Közösség polgári védelmének katasztrófamegelőzési felkészültségét, valamint az erdőtüzekre és egyéb futótüzekre való reagálóképességét; sürgeti a Bizottságot, hogy tegyen kezdeményezést ebből a célból;
9. felkéri a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az EU szomszédjaival és más harmadik országokkal való együttműködés lehetőségét a pusztító tüzek elleni küzdelemben, valamint a legjobb gyakorlatok és/vagy a kiszámíthatatlan nyári hónapokban rendelkezésre álló kapacitások megosztásában, az erdőtüzekre való jobb felkészülés érdekében 2008-ban;
10. sürgeti az Európai Bizottságot, tegye meg a szükséges kezdeményezéseket annak érdekében, hogy valamennyi rendelkezésre álló alap – köztük az Európai Strukturális Alapok, az EU mezőgazdasági és egyéb politikai számára létrehozott alapok és az Európai Unió Szolidaritási Alapja – azonnal és hatékonyan felhasználható legyen, elkerülve az időrabló eljárásokat és a hivatali akadályokat, és azt tartva szem előtt, hogy a legfontosabb prioritás valamennyi európai forrás rendelkezésre állásának biztosítása a súlyos helyzetbe került polgárok és régiók számára. emellett hangsúlyozza, hogy a természeti katasztrófák kezelésére rendelkezésre álló közösségi alapokat maradéktalanul és hatékonyan fel kell használni;
11. hangsúlyozza, hogy az ezen a nyáron Görögországban bekövetkezett erdőtüzek következményeként részben leégett az ókori Olümpia, az olimpiai játékok szülővárosa régészeti lelőhelye, és károk keletkeztek a Nemzetközi Olimpiai Akadémiában; kéri ezért, hogy a károsult részeket az Európai Unió hozzájárulásával haladéktalanul állítsák helyre;
12. úgy véli, hogy a tüzek elharapózásának a klímaváltozáson kívül más okai is vannak, továbbá hogy a természeti ok és az erdőkkel, a növénytermesztéssel és az építési övezetekkel kapcsolatos emberi tevékenység együtt meghatározó hatást gyakorol a gyújtogatás okozta tüzek elszaporodására; sürgeti ezért az erdők és más ökoszisztémák védelmére és az erdők borította területek eladásának és más célokra való felhasználásának megelőzésére irányuló jogszabályok meghozatalát, valamint az ilyen szabályok végrehajtásának hatékony ellenőrzésére való felhatalmazás elfogadását, mint a bűnöző tevékenység hatékony elrettentő eszközét; felhívást intéz arra vonatkozólag, hogy valamennyi rendelkezésre álló uniós szakértelmet – ideértve a műholdas rendszereket is – használják fel erre a célra;
13. rámutat, hogy a gyújtogatók – kiváltképpen azok, akik anyagi hasznot húznak az újjáépítésből vagy az erdőterületből – a törvény bátorítását érezhetik maguk mögött, mert a törvények nem határozzák meg szigorúan és nem védik az ilyen területeket és/vagy nem

kerül sor az illegális építkezéseket tiltó törvények megfelelő alkalmazására; sürgeti ezért a tagállamokat, hogy rendeljék el és hajtsák végre valamennyi leégett terület erdővel való újratelepítését és a nemzeti környezet védelmét;

14. felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy szorosabb együttműködés keretében dolgozzanak a természeti katasztrófák esetén alkalmazandó polgári védelmi intézkedések végrehajtásában, a katasztrófák megelőzése, illetve pusztító hatásuk lehető legkisebbre csökkentése érdekében, az azonnali készenléthez, valamint a logisztikai források összehangolásához és rendelkezésére állásához szükséges források biztosításával;
15. felhívást intéz arra vonatkozólag, hogy használják fel jobban a meglévő pénzügyi és műszaki erőforrásokat és tudományos eredményeket a katasztrófák megelőzésére és hatásaik enyhítésére;
16. felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az együttműködést a nemzeti hatóságokkal olyan politikák kidolgozása érdekében, amely a tüzek környezetre gyakorolt hatását a lehető legkisebbre csökkenti; felhívást intéz arra, hogy dolgozzanak ki a bioklimatikus és környezeti sajátosságok tiszteletben tartásán alapuló újraerdősítési politikát, a tűznek és a szárazságnak jobban ellenálló, és az éghajlathoz jobban illeszkedő fajták telepítésével;
17. hangsúlyozza, hogy össze kell gyűjteni és nyilvántartásba kell venni az egyes tagállamok természeti erőforrásaira vonatkozó információkat, „nemzeti zöld számlákat” hozva létre a polgárok által hozzáférhető adatbázis formájában;
18. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy egy sor esetben a nemzeti kormányok megelőzési és tűzoltási intézkedései nyilvánvalóan alkalmatlanok voltak a tüzek pusztító hatásainak csökkentésére, és kiemeli az egyes állampolgárok és önkéntesek hősiességét egyéni erőfeszítéseit a tüzek eloltásában és az életmentésben;
19. hangsúlyozza, hogy természeti katasztrófa esetén a polgári védelmi mechanizmusok alkalmazása során mindig különös tekintettel kell lenni a fogyatékkal élő személyek sajátos szükségleteire;
20. mély sajnálatát fejezi ki a tüzek által Görögországban okozott veszteségek méretei és súlyossága miatt; úgy véli, hogy haladéktalanul felül kell vizsgálni a megelőzésre és a felkészülésre irányuló intézkedések megfelelő mivoltát annak biztosítása érdekében, hogy a szükséges tanulságok levonhatók legyenek, és a jövőben a hasonló szerencsétlenségek az EU tagállamaiban megelőzhetők, illetve pusztító hatásuk korlátozható legyen ebben a tekintetben sürgeti az Európai Bizottságot, hogy igényeljen a tagállamok részéről a természeti katasztrófák kezelésére vonatkozó operatív programokat, amelyek célja a tapasztalatcsere, az azonnali intézkedésekre vonatkozó határozatok meghozatala, az adminisztratív és operatív szervek munkájának összehangolása és a szükséges emberi és anyagi erőforrások rendelkezésre bocsátása
21. sürgeti a Bizottságot, hogy hozzon létre tapasztalatcserét elősegítő programot az erdőtüzek kockázatainak és hatásainak ellenőrzésére és nyomon követésére szolgáló új technológiák alkalmazására, illetve a műszaki személyzet képzésének javítása érdekében készítse elő az ezen személyzet minősítésének jóváhagyási eljárását;

22. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a megelőzésről szóló „Forest Focus” rendelet nem érte el célját; megjegyzi, hogy amióta ez a rendelet hatályba lépett, a tüzek száma és a leégett területek kiterjedése nemcsak nem csökkent, hanem növekedett;
23. kéri a Bizottságot, hogy szólítsa fel valamennyi tagállamot annak biztosítására, hogy valamennyi leégett erdőterület megőrizze erdő rendeltetését és képezze újratelepítési programok tárgyát, és haladéktalanul tervezze meg az újjáépítési politikákat a turizmus és az érintett helyi gazdaság számára;
24. úgy határoz, hogy az Európai Parlament küldöttsége Görögországba utazik azzal a céllal, hogy kifejezze szolidaritását a lakossággal, megállapítsa a károk mértékét és megvizsgálja, mennyire súlyosan érintették a történetek az EU által finanszírozott projekteket, az egyéb gazdasági tevékenységeket (a mezőgazdaságot, a turizmust és a szociális hálót), illetve a védett NATURA-övezeteket és a törékeny ökoszisztémákat, valamint levonja a következtetéseket az ilyen szélsőséges helyzetek Európai Unióban történő bekövetkezésének megelőzése, illetve jobb kezelése céljából;
25. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tudatosítsák a társadalomban az erdők és erőforrásaik értékeit, valamint megőrzésük előnyeit, és mozgítsa elő a civil társadalom bevonását a szervezett önkéntesség révén vagy egyéb módon, például az erdők és természeti területek védelme érdekében létrehozott egyesületek közreműködésével;
26. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nemzetközi médiában megjelent, megalapozatlan szöveges és állításokon alapuló sajnálatos jelentéseket állítólagos görögországi erdőtüzekről, mivel ezek tisztességtelenül felnagyítják a tüzek pusztító hatásait és felbecsülhetetlen kárt okoznak az ország gazdaságának; ragaszkodik ahhoz, hogy a Görögországban és másutt bekövetkezett tüzesetek okaival kapcsolatos következtetések tényeken és mélyreható vizsgálaton alapuljanak, és hogy az elkövetőket állítsák bíróság elé és szabjanak ki rájuk súlyos büntetést;
27. felhívja a tagállamokat, hogy szigorítsák a környezet megrongálását, különösen az erdőtüzeket okozó bűncselekményekért kiszabott büntetéseket, és az együttműködést ne csupán a tűzoltó szervek között, hanem minden olyan intézmény között is erősítsék, amely tehet valamit a tüzek okai vagy következményei, illetve azok felelőseinek azonosítása és felelősségre vonása tekintetében: hangsúlyozza, hogy a felelősséget megállapító gyors és hatékony vizsgálat, valamint az azt követő büntető intézkedések elbátortalanítanak a hanyagság elkövetőit és a szándékosan ártó magatartású személyeket;
28. úgy véli, hogy az Önkéntes Polgári Védelmi Kezdeményezést alapvető képzési tevékenységek és fejlett technológiákat hasznosító eszközök segítségével kétséget kizáróan népszerűsíteni és támogatni kell, mivel ez a kezdeményezés a tagállamok számára rendelkezésre álló legfontosabb erőforrások egyike a természeti katasztrófákból eredő vészhelyzetek kezelésére;
29. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok és az érintett tagjelölt országok kormányainak, nemzeti és regionális hatóságainak és parlamentjeinek.